

Adres: WIJ PARTICIPEREN
Nicolaas Beetslaan 210
Postcode Woonplaats: 2273 RH VOORBURG
Telefoon: 06-54702367
Email: Hillie@wij-participeren.nl
Website: www.wij-participeren.nl

Voorburg, 30-5-2023

Beste mederwerker van het ministerie van SZW,

Er wordt gezegd dat er wordt gewerkt aan de menselijke maat door professionals te leren om naast en niet tegenover de mensen te gaan staan. Ik vraag me af hoe ze dat gaan doen. Het zou een enorme cultuurverandering betekenen van het Sociaal Domein als dat daadwerkelijk bereikt zou kunnen worden. Dit is een van de meest gehoorde klachten onder mijn respondenten in de Participatiewet. Tijdens een Congres 'Anders denken' heb ik zag ik dat er in de afgelopen 7 jaar Participatiewet in het klantgericht zijn nog niet zo veel is veranderd. Als undercover ervaringsdeskundige schrik ik wel van de reacties uit de zaal. Sommige klantmanagers/coaches hadden echt een ander beroep moeten kiezen, gezien hun reactie hoe ze over de groep met een doel denken. Wat gaan jullie concreet doen om die cultuuromslag te kunnen maken zonder dat het alleen maar blijft bij mooie woorden?

In de veranderingen zie ik nog niets over het probleem met toeslagen waardoor veel uitkeringsgerechtigden (ook Wajongers) niet meer de stap durven nemen om zich verder te ontwikkelen naar een betaalde baan. De inkomensonzekerheid is een grotere drempel dan de mogelijkheid om een passende baan te vinden. Als niemand jou kan garanderen dat je er niet op vooruit gaat financieel dan doen mensen het niet. Te meer omdat de inspanningen die ze daarvoor moeten leveren vele malen hoger zijn dan bij anders werkenden.

Betekent het bufferbudget dat mensen die na een spong in het diepe te hebben genomen, kunnen aantonen dat ze per saldo evenveel of lagere inkomsten hebben doordat ze zijn gaan werken, worden aangevuld? Zoals ik het nu lees kan ik er nog geen chocola van maken wat ermee wordt bedoeld.

De inlichtingenplicht van de SVB en de gemeenten worden gelijkgetrokken. Zou het niet handig zijn om dat ook te doen met die van het UWV? Als mensen niet meer maandelijks hun loonstrookjes hoeven in te leveren, zou wel een enorme vooruitgang zijn.

Maatwerk kun je niet verwachten van gemeenten die over langere periode ernstige financiële tekorten hebben gehad en waar meer taken en verantwoordelijkheden naartoe zijn gegaan terwijl ze niet meer mensen in dienst kunnen nemen. Ik zeg niet dat dat overal zo is maar ik heb wel van meerdere respondenten zulke verhalen gehoord. Ook in een gesprek met Divosa blijkt dat er in de praktijk echt te weinig gebruik wordt gemaakt door gemeenten van het toepassen van maatwerk. Het antwoord dat mensen vaak krijgen, is: 'ja, zo hebben we honderden schrijvende gevallen mevrouw, u denkt toch niet dat we daar allemaal rekening mee kunnen houden?' Door te zeggen dat gemeenten in bepaalde gevallen maatwerk mogen toepassen, verandert er in feite niets want dat mochten ze vóór deze wet ook al, alleen doen ze het niet.

Adres: WIJ PARTICIPEREN
Nicolaas Beetslaan 210
Postcode Woonplaats: 2273 RH VOORBURG
Telefoon: 06-54702367
Email: Hillie@wij-participeren.nl
Website: www.wij-participeren.nl

Een uitwerking m.t.w.k. toedienen zal dus veel concreter gemaakt moeten worden. Zoals Reinier van Zutphen zegt, 'de Overheid moet het komen brengen'.

Tijdens het RTG over de evaluatie van de Participatiewet in 2020 werd ik gevraagd wat men eraan kan doen om mensen die niet in beeld zijn, in beeld te brengen. Hoewel ik het een goede vraag vindt, kan ik dat niet goed zeggen. Als de overheid te vaak letterlijk op de stoep staat, zullen burgers zich gecontroleerd en gemanipuleerd voelen. Een manier om naar de mensen toe te komen, kan wel zijn om alle burgers een mail of een brief te sturen wanneer ze geen mailadres hebben waarin je informatie verstrekt over waar mensen naartoe kunnen als ze (financieel) in de problemen zitten, maar ook d.m.v. enquêtes testen hoe de informatievoorziening voor burgers werkt en hen vragen wat ze nodig hebben, ongeacht of je ze in kaart hebt d.m.v. een uitkering o.i.d. Het zou ook kunnen d.m.v. Sire reclame op t.v. Er zijn zo veel manieren om mensen te bereiken maar ze moeten zich wel vrij voelen om er gebruik van te kunnen maken en zich niet nog meer gecontroleerd voelen.

Wat ik mis in de balans is de situatie voor mensen met een eigen huis. Ik zal mezelf als voorbeeld nemen, zelfs al val ik niet onder de Participatiewet. Als alleenstaande met mijn oude Wajonguitkering ligt mijn maandinkomen dus een stuk hoger dan voor een bijstandsgerechtigde. Zelf heb ik door een ongeluk op mijn 12e ernstig hersenletsel opgelopen. Door de schadeafwikkeling van dat ongeluk heb ik in 2006 een flink bedrag gekregen via de verzekering van degene die mij heeft aangereden. Van dat geld heb ik toen een eigen huis gekocht (in 2007) kon dat nog. Hierdoor heb ik relatief lage maandlasten en kan ik dus goed rondkomen met mijn Wajong uitkering en mijn werk als zzp-er bekostigen. Wanneer ik in tijden dat het financieel tegen zit probeer om bij de gemeente in aanmerking te komen voor een toeslag of bijzondere bijstand dan kan ik het wel schudden vanwege het huis waar ik in woon. Mijn huis verkopen is geen optie want door de nieuwe wet wonen mag je geen nieuwe hypotheek afsluiten. Nu weet ik de wegen binnen het sociaal domein wel te bewandelen om een oplossing te vinden voor zulke tijdelijke problemen maar dat geldt natuurlijk niet voor iedereen. Iemand met een vroegtijdige arbeidsbeperking die nu in de bijstand komt en mogelijk een eigen huis heeft, krijgt op alle gebied van kwijtscheldingen en bijzondere bijstand 0 op het rekest. Zulke dingen kun je geen maatwerk noemen en ik heb de verhalen nog niet gehoord waarbij een gemeente iemand in zo'n situatie wel maatwerk heeft geboden.

Het recht op eigenstandig vormgeven van de Participatie is misschien wel een van de beste wijzigingen. Dit zou absoluut het eerste uitgangspunt moeten worden. Dus een begeleider moet niet beginnen met aandragen van opties voor een tegenprestatie maar als eerste vragen, wat zou je leuk vinden om te doen in de vorm van vrijwilligerswerk? Als iemand graag een opleiding wil volgen moet dat ook mogelijk gemaakt worden. Je kunt van iemand met een bijstandsuitkering niet verwachten dat zij een opleiding kunnen volgen van 500, 1000 of 2000 euro als het STAP budget niet meer bestaat, zoals het lijkt te gaan in januari. Ik ken allerlei voorbeelden van respondenten die dankzij STAP met succes een opleiding hebben kunnen afronden en grote sprongen in hun carrière hebben kunnen maken. Leven lang leren blijft dus een van de belangrijkste voorwaarden om mensen de kans te geven een passende plek in de maatschappij te bemachtigen.

Adres: WIJ PARTICIPEREN
Nicolaas Beetslaan 210
Postcode Woonplaats: 2273 RH VOORBURG
Telefoon: 06-54702367
Email: Hillie@wij-participeren.nl
Website: www.wij-participeren.nl

Wat gegronde redenen zijn om iemand die als mantelzorger een en/of rekening aangaat wel meteen een sanctie op te leggen moet duidelijker worden gespecificeerd. De kans is groot dat het anders natte vingerwerk wordt waarbij de burger aan het kortste eind trekt. Ook wanneer die dingen gebeuren waardoor een participant zich genoodzaakt voelt om tegen de gemeente te moeten procederen, dan zou het niet zo moeten zijn dat de slager zijn eigen vlees keurt. Daar heeft niemand iets aan en is bij voorbaat duidelijk wie de zaak zal winnen. Wanneer een participant geen RBverzekering kan betalen moet er wel de mogelijkheid zijn om een externe advocaat te kunnen bekostigen.

Een andere vorm van Participatie zou kunnen zijn om burgers actief mee te laten denken in het beleid. Ik weet dat een internetconsultatie als deze maar heel weinig participanten bereikt. Dat kan en moet anders. Ik begrijp wel dat de minister aan de gemeenten vraagt wat zij nodig hebben om maatwerk te kunnen bieden maar door deze vraag niet te stellen aan de participanten mist ze veel belangrijke informatie. Mocht de Overheid ook als doel hebben om het vertrouwen van de burger te bevorderen dan zal ze meer moeten vragen aan de burger, of ze bijvoorbeeld na deze wetswijzigingen de verschillen kunnen merken in het toepassen van maatwerk. Over het algemeen communiceren cliëntenraden wel met de gemeente maar niet met Rijksoverheid over die dingen (m.u.v. de LCR).

Verder zien de voorstellen eruit als zeer positieve en belangrijke wetswijzigingen en hoop ik dat het ook de beoogde resultaten oplevert. Mocht uw ministerie met mij in gesprek willen om ervaringsverhalen vanuit mijn respondenten te kunnen uitwisselen, dan sta ik daar zeker voor open.

Met vriendelijke groet,
Hillie Nooitgedagt